

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003029

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куртева Карина Русланівна

2. Karyna Kurtieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 05-09-2024

Спеціальність за освітою: Хореографія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6563

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11

Тема дисертації:

1. Хореографічна культура Прикарпаття: інтерпретація народного танцю в контексті художньої вистави
2. Carpathian folk-stage dance: specificity of interpretation in the artistic structure of the performance

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню прикарпатського народно-сценічного та специфіці його інтерпретації в художній виставі. Народно-сценічний танець Прикарпаття базується на фольклорній основі, що включає прикарпатські звичаї, традиції, релігію, побут. У своєму розвитку він поволі пройшов шлях від фольклорної традиції до основного компоненту художньої вистави: балетної, драматичної, перформансу. Для вивчення прикарпатського народно-сценічного танцю використано культурологічний підхід, що дав можливість ґрунтовно дослідити об'єкти та явища, специфіку, регіональні властивості та культурні впливи хореографічної культури Прикарпаття в межах історичного розвитку регіону. Системний підхід дав можливість дослідити культуру Прикарпатського регіону як системи, що, в свою чергу, складається з менших підсистем та є частиною цілісної системи української культури. Компаративний метод уможливив

здійснення аналізу та порівняння прикарпатської культури з дотичними до неї культурами в процесі історичного та соціального розвитку. За допомогою історичного підходу всі процеси становлення хореографічної культури розглянуті у хронологічній послідовності. Крім того, у дослідженні на різних його етапах використано низку загальнонаукових та конкретно наукових методів і підходів, а саме: аналітичний, термінологічний, соціологічний, бібліографічний методи, принцип наукової об'єктивності та критичного аналізу. У дослідженні вивчені соціокультурні та історичні чинники, що мали вплив на формування хореографічної культури Прикарпаття. Найвагомим з них є боротьба українського народу за незалежність на різних історичних етапах свого розвитку. Вивчення джерельної бази як класичних літературних джерел, так і наукових праць сучасників дало можливість осмислити прикарпатську хореографічну культуру в контексті соціокультурних процесів даного регіону та виявити її етнографічні особливості, які є ідентифікатором національної своєрідності в загальнонаціональній культурі України. Осмислення феномену хореографічної культури Прикарпаття дало можливість визначити елементи театралізації та прослідкувати їх розвиток та удосконалення у Прикарпатській танцювальній культурі та у складі музичнодраматичної та балетної вистави. У роботі виокремлено принципи адаптації народно-сценічного танцю у драматичних та музичних театрах. Основою їх втілення є: актуальність, ідея, суспільні запити, світогляд та концепція режисера; збереження ознак танцювального канону Прикарпатських народних танців; виконавські можливості танцівників балету. У дисертаційному дослідженні деталізовані основні принципи роботи балетмейстера при створенні національної балетної вистави: лібрето написано на основі літературного чи народного твору, що має в своїй основі історичні традиції Прикарпаття; музична основа балету – це матеріал народної прикарпатської музики; фольклорний танцювальний зразок адаптований до вимог класичного танцю та класичної форми; створення масових хореографічних сцен; використання регіональних засобів виразності; створення образів, що є зрозумілими глядачам; адаптація народного костюму. У дослідженні уточнено та чіткіше окреслено термінологічну базу за рахунок конкретизації понять, що допомогло реалізувати завдання дисертаційного дослідження. Також сформульовано нове поняття «етнодансіклу» – танцювального шоу, що ґрунтується на стилізованій народній музиці, а осучаснений фольклор є провідним його компонентом. Етно-дансікл є новітнім танцювальним шоу, що відповідає усім вимогам сучасного національного культурного продукту. Термін «етно-дансікл» дав можливість сформулювати та розкрити суть сучасного танцювального шоу, заснованого на танцювальному фольклорі.

2. The thesis is devoted to the study of the Carpathian folk-stage dance and the specifics of its interpretation in an artistic performance. The folk-stage dance of Prykarpattia is based on a folklore basis, which includes Prykarpattia customs, traditions, religion, and life. In its development, it has slowly gone from a folklore tradition to the main component of an artistic performance: ballet, drama, and performance. To study the Carpathian folk-stage dance, a cultural approach was used, which made it possible to thoroughly investigate the objects and phenomena, specifics, regional properties, and cultural influences of the choreographic culture of the Carpathian region within the historical development of the region. The systematic approach made it possible to study the culture of the Carpathian region as a system, which, in turn, consists of smaller subsystems and is part of the integral system of Ukrainian culture. The comparative method made it possible to analyze and compare the Carpathian culture with related cultures in the process of historical and social development. Using the historical approach, all the processes of formation of the choreographic culture are considered in chronological order. In addition, a number of general scientific and specifically scientific methods and approaches were used in the study at different stages, namely: analytical, terminological, sociological, bibliographic methods, the principle of scientific objectivity and critical analysis. The study examines the socio-cultural and historical factors that influenced the formation of the dance culture of the Carpathian region. The most important of them is the struggle of the Ukrainian people for independence at different historical stages of its development. The study of the source base of both classical literary sources and scientific works of contemporaries made it possible to comprehend the Carpathian choreographic culture in the context of the socio-cultural processes of this region and to identify its ethnographic features, which are an identifier of national originality in the national culture of Ukraine. Understanding the phenomenon of the dance culture of Prykarpattia made it possible to identify the elements of theatricalization and

trace their development and improvement in Prykarpattia dance culture and in the composition of musical, dramatic, and ballet performances. The study highlights the principles of adaptation of folk stage dance in drama and music theaters. The basis for their implementation is: relevance, idea, social demands, worldview and concept of the director; preservation of the features of the dance canon of Carpathian folk dances; performance capabilities of ballet dancers. The thesis research details the basic principles of a choreographer's work when creating a national ballet performance: The libretto is written on the basis of a literary or folk work based on the historical traditions of the Carpathian region; the musical basis of the ballet is the material of folk music of the Carpathian region; the folk dance pattern is adapted to the requirements of classical dance and classical form; creation of mass choreographic scenes; use of regional means of expression; creation of images that are understandable to the audience; adaptation of folk costumes. The study clarified and defined the terminological base by specifying the concepts, which helped to realize the objectives of the thesis. A new concept of "ethno-dance" is also formulated - a dance show based on stylized folk music, with modernized folklore as its leading component. Ethno-dance is the latest dance show that meets all the requirements of a modern national cultural product. The term "ethno-dance" made it possible to formulate and reveal the essence of a modern dance show based on dance folklore.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Куртева К. Р. Зародження Прикарпатської хореографічної культури та її осмислення у літературних джерелах // *Культура України : зб. наук. пр. / Мво культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. Харків, 2021. Вип. 72. С. 21-26.*
- Куртева К. Р. Онтогенез хореографічної культури Прикарпаття від витоків (первинних джерел) до кінця XVIII століття // *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Київ 2022. Вип. 2. С. 101-105.*
- Куртева К. Народно-сценічний танець Прикарпаття як одна з частин драматичної вистави // *Fine Art and Culture Studies. 2023. Вип. 4. С. 167-175.*
- Куртева К. Р. Прикарпатський народно-сценічний танець та його стилізація у балетній виставі // *Fine Art and Culture Studies. 2023. Вип. 5. С. 84-91.*
- Куртева К. Р. Народно-сценічний танець Прикарпатського регіону як фольклорна основа сучасного хореографічного мистецтва // *Народна творчість та етнологія. 2024. № 1. С. 97-105.*

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мостова Ірина Сергіївна

2. Iryna Mostova

Кваліфікація: к. мист., 26.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підлипська Аліна Миколаївна

2. Alina Pidlypska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребняк Галина Петрівна

2. Halyna Pohrebniak

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плахотнюк Олександр Анатолійович

2. Oleksandr Plakhotniuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Марина Вячеславівна

2. Maryna Aleksandrova

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кікоть Антоніна Андріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кікоть Антоніна Андріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Заклінська Юлія Михайлівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна